

بسمه تعالی

وزارت نیرو

شرکت مدیریت منابع آب ایران

تاریخ

۱۳۸۸/۲/۳۰

شماره

۱۳۷۴۴/۱۱۵

پیوست

دارد

کلیه معاونین و مدیران محترم شرکت مدیریت منابع آب ایران

باسلام و احترام ،

پیوست آئین نامه اجرایی قانون تشکیل بازرسی کل کشور مصوب سال ۱۳۶۰ و اصلاحیه بعدی آن مندرج در روزنامه رسمی شماره ۱۸۶۷۵ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۹ که در تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱۵ به تأیید و تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده است ، جهت اطلاع و بهره برداری به حضورتان ارسال می گردد . (م ۲/۳۲)

با تجدید احترام

غلامرضا مدنیان

سرپرست دفتر حقوقی

۱۸- اعتبارات بندهای مذکور در قالب وجود اداره شده برای پرداخت تسهیلات، کمک، یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی یا به صورت تلفیقی و یا برای آموزش و کارورزی و نظارت بر طرحهای اشتغالزایی و مطالعه مربوط در اختیار بانک یا صندوق عامل قرار می‌گیرد تا پس از پرداخت توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط به هزینه قطعی منظور شود
معاون اول رئیس‌جمهور - پرویز داودی

شماره ۱۱۶۶۸ ت/۴۲۱۸۲ هـ - ۱۳۸۸/۱/۲۴

اصلاح تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۴۳ ت/۳۹۵۹۲ هـ مورخ ۱۳۸۷/۲/۷
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور - معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور
معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور
هیئت‌وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۶ با توجه به نظر رئیس مجلس شورای اسلامی، موضوع نامه شماره ۱۱۲۷۸۵۸۵۲۴ ب/۱ هـ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۵ تصویب نمود:
در تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۴۳ ت/۳۹۵۹۲ هـ مورخ ۱۳۸۷/۲/۷ عبارت «و یا از طرق معشر مانند امانی، خرید خدمت، تعاونیهای کارکنان و یا هر راه مورد توافق به کارکنان خود» به عبارت «به کارکنان یا شرکتهای و حسابهای که آنها معرفی می‌کنند» اصلاح می‌شود
معاون اول رئیس‌جمهور - پرویز داودی

شماره ۹۰۰۰/۵۷۶۱۰۰ هـ - ۱۳۸۸/۱/۱۶

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور
به پیوست یک نسخه آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰ و اصلاحیه‌های بعدی آن که در تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱۵ به تأیید و تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده، جهت درج در روزنامه رسمی کشور ارسال می‌گردد.
رئیس دفتر ویژه رئیس قوه قضائیه - مهدی دربین

آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰ و اصلاحیه‌های بعدی آن

در اجرای ماده ۱۴ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰ و اصلاحیه‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۷ و بنا به پیشنهاد شماره ۲۸/۹۴۴۳۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۸ سازمان، آیین‌نامه اجرایی قانون به شرح زیر تصویب گردید

فصل اول: کلیات

ماده-۱- واژه‌ها و عبارات اختصاری مندرج در این آیین‌نامه در معانی زیر به کار می‌رود:
الف) قانون: قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور، مصوب ۱۳۶۰ و اصلاحیه‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۷.

ب) آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون.

ج) سازمان: سازمان بازرسی کل کشور.

د) نظارت و بازرسی برنامه‌ای: فعالیت‌های نظارتی و بازرسی مستمر بر اساس برنامه‌های مدون و منظم سالانه با تعیین قلمرو موضوعی، محیطی و زمانی.

هـ) نظارت و بازرسی موردی: بررسی شکایات و اطلاعات مقرون به دلیل دایر بر وقوع تخلف یا سوء جریان در محدوده صلاحیت سازمان.

و) نظارت و بازرسی فوق‌العاده: فعالیت‌های نظارت و بازرسی خارج از برنامه‌ریزی مستمر سالانه، که حسب دستور یا درخواست مقامات مذکور در بند «ب» ماده ۲ قانون در محدوده موضوع ارجاعی انجام می‌گیرد.

ماده-۲- نظارت و بازرسی به یکی از صور زیر انجام می‌شود:

الف) برنامه‌ای

ب) فوق‌العاده

ج) موردی

ماده-۳- اولویت‌های نظارت و بازرسی برنامه‌ای متناسب با منابع سازمان از قبیل نیروی انسانی، امکانات و اعتبارات و شرایط و مقتضیات زمانی و با توجه به موارد زیر تعیین می‌گردد.

الف) فرامین مقام معتمد رهبری

ب) سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی نظام

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به برنامه شامل مقدمه و یازده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهاردهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.
رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۱۱۶۶۰ ت/۴۱۶۵۲ هـ - ۱۳۸۸/۱/۲۴

تصویب‌نامه در خصوص برگزاری چهارمین گردهمایی بین‌المللی سرطان پستان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
هیئت‌وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱/۹ بنا به پیشنهاد شماره ۳۶۸۱۹۶ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۴ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد تبصره (۳) ماده (۱) قانون نحوه اعمال نظارت بر کاهش هزینه‌های غیرضروری و جلوگیری از تحمل‌گرایی - مصوب ۱۳۷۰ - تصویب نمود:
برگزاری چهارمین گردهمایی بین‌المللی سرطان پستان توسط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید بهشتی تا سقف هزینه بانصدیلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از محل اعتبارات دانشگاه یادشده و مرکز تحقیقات سرطان مجاز است.
معاون اول رئیس‌جمهور - پرویز داودی

شماره ۱۱۶۵۸ ت/۴۱۷۳۱ هـ - ۱۳۸۸/۱/۲۴

تصویب‌نامه در خصوص انتقال چهل درصد از سهام دولت در شرکتهای مدیریت تولید نیروی برق وزارت نیرو - وزارت امور اقتصادی و دارایی
هیئت‌وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۶ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۶۹۱۲۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۴ وزارت نیرو و به استناد بند هـ ماده (۱۹) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷ - تصویب نمود:
انتقال چهل درصد از سهام دولت در شرکتهای مدیریت تولید نیروی برق موضوع نامه یادشده به شرکتهای تولید نیروی برق با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.
معاون اول رئیس‌جمهور - پرویز داودی

شماره ۱۱۶۵۴ ت/۴۲۳۱۱ هـ - ۱۳۸۸/۱/۲۴

تصویب‌نامه در خصوص حذف واگذاری سهام شرکت افست از فهرست واگذاری شرکتهای رد دیون وزارت آموزش و پرورش - وزارت امور اقتصادی و دارایی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور
هیئت‌وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۶ بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۶۵۴۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکمصدوسی‌هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:
واگذاری سهام شرکت افست موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۱۰۳۳۳ ت/۳۹۲۸۹ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۵ از فهرست واگذاری شرکتهای رد دیون حذف و هشتادویچ درصد از سهام شرکت ساختمان‌های آموزشی جایگزین سهام شرکت افست می‌گردد.
معاون اول رئیس‌جمهور - پرویز داودی

شماره ۱۱۵۸۳ ت/۴۲۲۴۰ هـ - ۱۳۸۸/۱/۲۴

الحاق بند (۱۸) به آیین‌نامه توزیع اعتبار جزء (۶) ردیف (۵۲۰۰۰۰) قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور - وزارت کار و امور اجتماعی - وزارت تعاون و وزارت بازرگانی

هستندوزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۷ که در مرکز استان کردستان تشکیل شد، به استناد اصل یکمصدوسی‌هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

متن ذیل به عنوان بند (۱۸) به آیین‌نامه توزیع اعتبار جزء (۶) ردیف (۵۲۰۰۰۰) قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۱۴۹۷۵ ت/۴۱۹۲۳ هـ

۱۳۱۷/۱۱/۱۹ - ایقان می‌شود

ج) قانون برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و سایر قوانین و مقررات.
د) برنامه‌های راهبردی سازمان منصوب از سوی ریاست قوه قضائیه.

ه) مشکلات و انتظارات مردم و نیازهای عمومی در چارچوب قوانین و مقررات.
ماده ۴- برنامه نظارت و بازرسی، قبل از پایان هر سال برای سال بعد، با رعایت اولویت‌ها تهیه و تدوین و به تصویب ریاست قوه قضائیه می‌رسد. در تدوین برنامه و انجام نظارت و بازرسی‌های مستمر نکات زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

الف) عملکرد دستگاه از حیث حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین، شامل تناسب ساختار با مأموریت و وظایف دستگاه، انجام برنامه‌ها، طرح‌ها و درجه رشد و ارتقاء و نیل به اهداف تعیین شده در سیاست‌ها و برنامه‌های منصوب، شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات و مفاسد اداری و مالی.

ب) نحوه عملکرد و رفتار مسؤولان از حیث اصول مدیریت، استفاده از منابع، ایجاد تحول و به کارگیری فن‌آوری‌های نوین در جهت تسریع و تسهیل در امور و نیز صحت عمل، حسن شهرت، انضباط، مسؤلیت‌پذیری و پاسخگویی، رعایت حقوق مردم و اخلاق حرفه‌ای و شؤون اسلامی.

ج) اوضاع عمومی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اعم از آن که مربوط به تمام یا بخشی از کشور باشد از قبیل پیشرفت اجرای برنامه‌های توسعه بخشی، استانی و ویژه، رشد اقتصاد ملی، سرمایه‌گذاری، رقابت‌پذیری، اشتغال‌زایی، تراز تجاری، فاصله دهک‌های اجتماعی، فرهنگ گردشگری، آموزش و تربیت، بهداشت، سلامت و رفاه اجتماعی، امنیت قضایی، امور انتظامی، حقوق شهروندی و حفظ محیط زیست در حدود وظایف و مأموریت‌های دستگاه‌های مشمول بازرسی و اختیارات قانونی سازمان.

د) نظارت و بازرسی سازمان تنها در محدوده وظایف و اختیارات ذکر شده در بند (الف) ماده ۲ قانون سازمان انجام می‌گیرد و شامل مؤسسات و بنگاه‌های خصوصی که از وجوه عمومی استفاده نمی‌کنند نمی‌شود.

ماده ۵- نظارت و بازرسی، حسب مورد توسط بازرس یا هیأت بازرسی صورت می‌گیرد.
ماده ۶- بازرس یا اعضاء هیأت بازرسی از بین اشخاص واجد صلاحیت، توسط رئیس سازمان و یا مقلت مجاز از طرف وی تعیین می‌شوند. رئیس هیأت بازرسی از بین دارندگان پایه قضایی یا متخصصین و کارشناسان برجسته و مورد اعتماد تعیین خواهد شد.
ماده ۷- سازمان می‌تواند در مرکز، به تعداد مورد لزوم معاونت و اداره کل داشته باشد و خارج از مرکز، منطقه و اداره کل بازرسی در مرکز استان‌ها و شهرستان‌های بزرگ تشکیل دهد.

فصل دوم: نظارت و بازرسی

ماده ۸- انجام هرگونه نظارت و بازرسی، مستلزم صدور حکم مأموریت از سوی رئیس سازمان یا مقام مجاز از طرف ایشان خواهد بود. مدیرکل بازرسی استان، در حوزه مأموریت خود می‌تواند در مورد برنامه‌های منصوب و موردی، نسبت به صدور احکام مأموریت نظارت و بازرسی اقدام نماید.

تبصره ۱- در احکام مأموریت، قلمرو محیطی، زمانی و موضوعی بازرسی و مدت آن صریحاً تعیین شود.

تبصره ۲- احکام بازرسی از استناداری، دیوان محاسبات استان، اداره کل اطلاعات و واحدهای نظامی و انتظامی استان توسط اداره کل بازرسی استان یا اجازه و موافقت رئیس سازمان صادر خواهد شد.

تبصره ۳- بازرسی از دادگستری و دیگر نهادها و سازمان‌های وابسته به قوه قضائیه با اجازه و موافقت ریاست قوه قضائیه انجام می‌گیرد.

ماده ۹- بازرس یا هیأت بازرسی با تبیین موضوع و حدود مأموریت و تعلیمات لازم، به دستگاه بازرسی‌شونده اعزام می‌گردد. تقسیم کار بین اعضاء به عهده رئیس هیأت بوده و هر یک از اعضاء نتیجه کار خود را به وی داده تا گزارش نهایی تهیه گردد.

ماده ۱۰- بازرسی با هیأت بازرسی اعزامی مکلف است پس از ورود به حوزه مأموریت، مراتب را به سازمان اطلاع داده و بعد از انجام مأموریت گزارش جامع آن را تهیه و تسلیم نماید.

ماده ۱۱- در بازرسی برنامه‌های و همچنین در مواردی که برای بررسی اوضاع کمی یک منطقه هیأت بازرسی اعزام می‌گردد، هیأت موظف است پس از استقرار در محل، ورود و آمادگی خود را حسب مورد جهت دریافت اطلاعات، شنکب و جمع‌آوری اطلاعات در صورتی که حسب سازمان، با رئیس سایر ادارات و دستگاه‌ها، اطلاع داد.

ماده ۱۲- سازمان می‌تواند به شکایات و اعلامات اشخاص، درخصوص سوء جریان اداری و مالی و نقض قوانین و مقررات دستگاه‌های موضوع بند الف ماده ۲ قانون تشکیل سازمان و کارکنان آنها رسیدگی نماید.

ماده ۱۳- شکایت باید متضمن هویت، نشانی، کدملی و کدپستی شاکی و مقرون به دلایل و با امضاء وی باشد و در صورت امکان مستندات مربوط بیوست گردد.

در صورتی که شکایت‌شفاهی اظهار شود، در صورت مجلس درج و به امضاء شاکی می‌رسد.
ماده ۱۴- نتیجه رسیدگی به شاکی اطلاع داده می‌شود و چنانچه بررسی موضوع خارج از وظیفه سازمان باشد، شاکی هدایت و شکواییه بایگانی می‌گردد. با تقاضای شاکی، ضمایم شکواییه با اخذ رسید به وی تحویل خواهند شد.

ماده ۱۵- اعلامات اشخاص به نحو کتبی یا شفاهی و از طریق پست، تلفن، پایگاه اطلاع‌رسانی و رسانه‌ها یا از طرق دیگر قابل دریافت می‌باشد.

به اعلاماتی که هویت اعلام‌کننده معلوم نباشد، ترتیب اثر داده نمی‌شود. مگر این که به طور مدلل حاوی مسأله مهمی باشد و سازمان رسیدگی به آن را لازم تشخیص دهد.

ماده ۱۶- نظارت و بازرسی‌های برنامه‌ای، فوق‌العاده و موردی از دستگاه‌های مشمول بازرسی می‌تواند به شکل خوداظهاری صورت گیرد.

در این روش، سازمان سؤالات متناسب با موضوع را طرح و اطلاعات، اسناد و مدارک مورد نظر را مطالعه نموده و از طریق رسانی آزمایشی بررسی و گزارش بازرسی تهیه و به مبادی ذی‌ربط ارسال می‌شود.

ماده ۱۷- به منظور استفاده از ظرفیت دستگاه‌های اداری کشور و ارتقای کیفی گزارش‌ها، سازمان می‌تواند با توافق مسؤولان و بهره‌مندی از کارشناسان و متخصصان و امکانات دستگاه‌های مذکور، اقدام به نظارت و بازرسی به صورت مشترک و تلفیقی نماید. رئیس هیأت بازرسی باید از میان بازرسان و کارشناسان سازمان انتخاب و اعضاء هیأت بازرسی تحت تعلیم و هدایت وی انجام وظیفه نمایند.

گزارش بازرسی با رعایت ضوابط، به مبادی ذی‌ربط ارسال خواهند شد.
ماده ۱۸- سازمان می‌تواند با بهره‌گیری از فن‌آوری‌های نوین و برقراری ارتباط الکترونیکی با دستگاه‌های مشمول بازرسی، اطلاعات لازم را از سامانه‌های دستگاه‌های مذکور دریافت و سپس با رعایت اصول و قواعد علمی، آنها را تجزیه و تحلیل نموده و گزارش خود را همراه با استنتاج و ارائه پیشنهادها مناسب، برای مراجع مربوط ارسال دارد.

مسؤولان ذی‌ربط دستگاه‌های مذکور مکلفند زمینه ایجاد ارتباط الکترونیک و استفاده از فن‌آوری‌های نوین اطلاعاتی را برای سازمان فراهم آورند.

ماده ۱۹- در اجرای بند «ج» ماده ۱۱ قانون و یا توجه به تبصره ماده ۱ قانون مبنی بر اعمال نظارت سازمان در مراحل قبلی، حین و بعد از اقدامات دستگاه‌های مشمول بازرسی، سازمان موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

الف) نسبت به شناسایی مجامع و شوراهای تصمیم‌گیر در معاملات اقدام و تکلیف مقرر در تبصره بند «ج» ماده ۱۱ را از آنان مطالبه نماید. مراجع مذکور موظفند حداقل پانزده روز قبل از اقدام، به نحو کتبی سازمان را از موضوع مطلع نمایند.

ب) با بهره‌گیری از پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (معاونت برنامه‌ریزی و راهبردی ریاست جمهوری)، دستگاه‌های مشمول بازرسی و مجامع و شوراهای نسبت به ایجاد بانک اطلاعات مربوط به مزایده‌ها، مناقصه‌ها، قراردادهای معاملات دستگاه‌های مشمول بازرسی اقدام و با تجزیه و تحلیل مناسب و تشخیص اولویت، نماینده یا نمایندگان مطلع و بصیر به مجامع و شوراهای کمیسیون‌های برگزاری مناقصه‌ها و مزایده‌ها اعزام نماید و به طور کلی بر قراردادهای معاملات اعم از مواردی که در آنها رعایت تشریفات یا ترک تشریفات صورت گرفته، نظارت نماید.

ج) به منظور ایجاد رویه واحد، دستورالعمل اجرایی چگونگی ثبت و ضبط اطلاعات، تشخیص اولویت‌ها، نحوه اقدام ناظرین را تدوین و ابلاغ نموده و با آموزش لازم، کارکنان سازمان را نسبت به اجرای صحیح قانون آگاه نماید.

ماده ۲۰- در موارد زیر بازرسی از رسیدگی خودداری و مراتب را به سازمان اعلام می‌نماید.

الف) بازرسی با قدری نسی و نسی وی از هر درجه و طبقه، در موضوع نظارت و بازرسی به نحی دانسته باشند.

ب) بازرسی یا قربانی فوق‌الذکر، در واحد مورد بازرسی سمت مدیریت داشته باشند.

مسئولان بانک ها، مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق ها، اعم از دولتی و غیردولتی موظف به اجرای دستور بازرسان قضایی سازمان خواهند بود

ماده ۲۰- سازمان می تواند اطلاعات و مدارک لازم برای اعمال نظارت و بازرسی را تحصیل و همچنین از امکانی که در اینها فعالیت هایی با حیطه طبقه بندی صورت می گیرد، نظارت و بازرسی نماید. مسئولان ذی ربط دستگاه های مذکور در ماده ۲ قانون مکلفند به مکاتبات، استعلامات شفاهی و کتبی و مطالعه لوح فشرده و نرم افزارهای رایانه ای و فایل های الکترونیکی حسب درخواست، با فوریت پاسخ دهند و نمی توانند به عذر این که درخواست خارج از اختیارات بازرسی است یا به بهانه عدم صدور دستور مقام مافوق و یا لزوم هماهنگی با او از همکاری خودداری نمایند.

تبصره ۱- در مورد نظارت و بازرسی از فعالیت هایی که دارای طبقه بندی سری است، با پیشنهاد رئیس سازمان و موافقت رئیس قوه قضاییه صورت می گیرد.

تبصره ۲- تخلف از مقررات این ماده، به درخواست سازمان موجب پیگرد قوتی است.

ماده ۲۱- بازرسی یا هیأت بازرسی با رعایت دستورالعمل های سازمان می تواند حسب مورد از کارشناسان سازمان و یا خارج از سازمان اعم از کارشناسان دستگاه های اداری کشور، رسمی و غیررسمی استفاده نماید.

تبصره ۱- کارشناسان منتخب می باید متصف به صفت امانت و صداقت بوده و از حسن شهرت برخوردار باشند.

تبصره ۲- موارد رد کارشناس همان موارد رد بازرسی موضوع ماده ۲۰ می باشد.

ماده ۲۲- هرگاه برای روشن شدن مطلب و رفع ابهام یا در جهت تکمیل اطلاعات، نیاز به اخذ توضیح از مسئولین و کارکنان دستگاه های مشمول نظارت و بازرسی باشد، آنان موظفند به سؤالات کتبی یا شفاهی بازرسی پاسخ داده و مطالب آنان صورتجلسه خواهند شد و همچنین در صورت نیاز می توان اشخاص مزبور و سایر افراد مرتبط با موضوع را جهت اخذ توضیح به سازمان دعوت نمود.

ماده ۲۳- هرگاه در پایان بازرسی دلایل و مدارکی به دست آید که فرد یا افرادی را در مظان ارتکاب جرم و یا تخلف و یا سوء جریان اداری قرار دهد، موضوع با ذکر دلایل و مدارک به فرد یا افراد مذکور تفهیم و دفاعیات آنان به ترتیب زیر اخذ می شود:

الف) دفاعیات فرد یا افراد به نحو حضوری و یا مکاتباتی صورت می گیرد.

ب) در استماع دفاعیات لازم است هویت کامل فرد و مسؤولیتهای قبلی و فعلی و نشانی محل اقامت وی مشخص گردد. سپس موضوع و دلایل اتهام یا سوء جریان و به طور کلی مسائل مرتبط با هر یک از آنها از قبیل ورود خسارت به اموال و میزان آن تفهیم و از فرد خواسته شود پاسخ های خود را بنویسد؛ در صورتی که نخواهد اظهاراتش را مکتوب نماید بازرسی پاسخ او را در صورتجلسه درج و به امضاء او رساند، خود نیز آن را امضاء می کند و چنانچه از امضاء صورتجلسه و یا دادن پاسخ امتناع کند بازرسی مراتب را گواهی خواهند نمود.

ج) بازرسی در جریان اخذ دفاع می تواند پرسش های مرتبط و مؤثر را طرح نماید.

د) در اخذ دفاعیات به طریق مکاتباتی، موضوع با ذکر دلایل آن به صورت مکتوب تهیه و با تعیین مهلت مناسب با رعایت طبقه بندی اسناد، به صورت مستقیم برای فرد مورد نظر ارسال می گردد.

ه) چنانچه فرد برای تدارک دفاع استمهال نماید، بازرسی با تعیین مهلت مناسب مراتب را صورتجلسه می کند.

و) در صورت استنکاف فرد از دادن پاسخ به بازرسی و یا عدم وصول پاسخ کتبی در مهلت مقرر و یا عدم گواهی و امضاء ذیل پاسخها، مراتب توسط بازرسی گواهی و در گزارش منعکس می شود.

تبصره ۱- چنانچه قبل از خاتمه بازرسی نیز دلایل و مستندات کافی بر توجه اتهام یا تخلف یا سوء جریان وجود داشته باشد و بازرسی اخذ و استماع دفاعیات را ضروری تشخیص دهد، مطابق بندهای مذکور اقدام می نماید.

تبصره ۲- در صورتی که اخذ و استماع دفاعیات موجب بیم تناسی، مواضع یا امحاء دلایل و مدارک و یا اختلال در امور گردد، به تشخیص سازمان، بازرسی از اقدام فوق خودداری به عمل آورده و گزارش مربوط به مراجع ذیصلاح منعکس می گردد.

تبصره ۳- در اخذ و استماع دفاعیات و جمع آوری اطلاعات، رعایت شیوهن افراد و نیز کتبه مذبذبات مربوط و اصول اخلاقی و حرفه ای سازمان الزامی است و طرح سؤالات تلفنی و نیز اکراه و اجبار و اعمال ابراد مسموع است و در صورتی که در اسناد وارد باشد، در صورتی که به جهت دلایل و جهت رد آن در گزارش اظهار نظر نماید.

ج) بازرسی یا اقراری مذکور، با مدیریت واحد مورد نظارت و بازرسی سائنه اختلاف اناری، حقوقی یا کیفری داشته باشد.

تبصره ۱- در صورتی که سازمان تشخیص دهد موارد فوق تأثیری در روند بازرسی و نتیجه آن ندارد، اجرای مأموریت یا امانه آن را به بازرسی تکلیف می نماید، در این صورت بازرسی مکلف به اجرای دستور می باشد.

تبصره ۲- مدیر یا مسؤول واحد مورد بازرسی نیز در موارد فوق می تواند مراتب را به سازمان اعلام نماید، اتخاذ تصمیم به عهده سازمان است.

ماده ۲۱- بازرسی یا هیأت بازرسی موظف است قبل از شروع بازرسی، به ترتیب زیر اقدام نماید:

الف) کسب آگاهی های لازم نسبت به مورد بازرسی و شناخت موضوع مأموریت.

ب) احراز صلاحیت خود در انجام مأموریت، با توجه به ماده ۲۰ این آیین نامه.

ج) توجه کامل به اهدافی که از اجرای مأموریت محوله مورد نظر است و بررسی طرق نيل به این اهداف و انتخاب روش های مناسب و مقتضی.

د) تدارک طرح بازرسی نظیر تهیه بازبین (چک لیست)، رجوع به سوابق و گزارش های موجود در سازمان، مطالعه مقررات حاکم بر دستگاه یا موضوع بازرسی، شناسایی و تعیین منابع موثق برای جمع آوری اطلاعات مورخیناز، آشنایی با محیط مورد بازرسی و خصوصیات اقتبسی و اجتماعی آن، کسب اطلاعات اجمالی از وجود برنامه ها و طرح های اجرایی مرتبط با موضوع مأموریت.

ماده ۲۲- بازرسی یا هیأت بازرسی می تواند اطلاعات مورد نیاز را با رعایت قوانین جاری کشور به نحو مقتضی، از جمله با استفاده از روش های زیر جمع آوری نماید:

الف) مشاهدات.

ب) استطلاع از شهود و مطلعین.

ج) مطالعه سوابق و پرونده های موجود و تهیه مدارک لازم از آنها.

د) کسب نظر کارشناسی.

ه) استعلام نظر مسؤولان و کارکنان دستگاه مورد بازرسی.

ماده ۲۳- بازرسی ضمن توجه به موضوع مأموریت محوله با دقت نظر، وضعیت واحدهای مورد بازرسی را ملاحظه و نتیجه مشاهدات خود را بر حسب مورد یادداشت و یا با تنظیم صورت مجلس، در گزارش منعکس می نماید.

ماده ۲۴- در تحقیق از مطلعین و شهود به ترتیب زیر اقدام می شود:

الف) چنانچه تحقیق از مطلعین به منظور دستیابی به منابع موثق بوده و به طور کلی جنبه طریقت داشته باشد، بازرسی می تواند به استماع اظهارات آنان اکتفا نماید.

ب) در مورد اظهارات شهود بازرسی با درج هویت و مشخصات شاهد، موضوع شهادت، زمان و مکان استماع شهادت را صورتجلسه و به امضاء او می رساند. در صورت عدم تمایل شاهد به امضاء صورتجلسه، بازرسی باید مراتب را گواهی و آن را امضاء نماید.

تبصره - افشاء اطلاعات مربوط به هویت و مشخصات خانواده و محل سکونت یا فعالیت شاهد ممنوع است، مگر در مواردی که مراجع قضایی به لحاظ ضرورت شرعی یا محاکمه عادلانه و تأمین حق دفاع متهم، افشاء هویت وی را لازم بدانند.

ماده ۲۵- اخذ مدارک و اسناد و تهیه رونوشت یا تصویر آنها توسط بازرسی یا هیأت بازرسی و همچنین دریافت لوح فشرده و نرم افزارهای رایانه ای و فایل های الکترونیکی حاوی اطلاعات دستگاه های مورد بازرسی، منحصر به موارد قبل استفاده و مرتبط با موضوع مأموریت و تهیه گزارش آن می باشد.

ماده ۲۶- اسناد و مدارک و دفاتر مورد لزوم برای انجام امر بازرسی با طبقه بندی محرمانه، توسط بازرسی یا هیأت بازرسی در محل مأموریت ملاحظه و مطالعه و در صورت نیاز صورت مجلس و یا تصویربرداری می شود.

ماده ۲۷- از اسناد سری با رعایت تبصره ۲ ماده ۸ قانون، به طریق دستنویس رونوشت تهیه می گردد، مگر آنکه بنا به تشخیص سازمان، تهیه تصویر آن ضروری باشد.

ماده ۲۸- چنانچه در گزارش سازمان به اسناد طبقه بندی شده (محرمانه - سری) استناد شود، گزارش سازمان حداقل مشمول همان طبقه بندی خواهند شد.

ماده ۲۹- دسترسی به حساب های اشخاصی که در مظان اتهام جرایم مالی نظیر رشوه، اختلاس، کلاهبرداری، تنالی و تدلیس در معاملات، تحصیل مال نامشروع و اخذ پورسانت که به معنی سربند یا دستگاه های مشمول بازرسی باشد، توسط بازرسان قضایی سازمان امکان پذیر است.

مورد بازرسی و سازمان موضوع به وسیله ریاست سازمان بازرسی و یا هیأت منحوس از قبل ایشان بررسی شده و طبق نظر ریاست سازمان و یا هیأت مرور عمل می‌شود.

ماده ۴۶- مدیران نظارت و بازرسی موظفند با کسب اطلاعات لازم و به هنگام از دستگاههای مشمول بازرسی، به منظور پیشگیری از بحران اجتماعی، سوء جریانات مهیم، وقوع جرم و نقض قوانین، با اطلاع سازمان و بدون رعایت تشریفات مربوط به تهیه گزارش‌های بازرسی، سریعاً هشدار لازم را جهت اتخاذ تصمیمات مناسب به دستگاههای نذاری بدهند. گزارش تکمیلی پس از طی مراحل مربوط، به مبادی ذی‌ربط ارسال خواهد شد. همچنین سازمان می‌تواند در صورت لزوم علل بروز وقایع مهیم منکفی را به طرق منقضی بررسی کرده و مراتب را به رئیس قوه قضاییه و مقامات مسؤول گزارش نماید.

فصل سوم - تهیه گزارش و پیگیری آن

ماده ۴۷- با استفاده از ماحصل بررسی‌ها، اطلاعات و دلایل جمع‌آوری شده در جریان بازرسی، طرح گزارش تهیه و با ایجاد ارتباط منطقی بین مطالب، به تحریر متن گزارش به صورت مستند و مستدل اقدام می‌گردد. در تدوین گزارش بازرسی نکات زیر باید رعایت شود:

- الف) تنظیم مطالب و نتیجه تحقیقات و اطلاعات به دست آمده و طبقه‌بندی آنها بر مبنای درجه اهمیت دلایل و مستندات و تعیین جایگاه آنها در گزارش.
- ب) تجزیه و تحلیل عملکرد دستگاه یا موضوع مورد بازرسی.
- ج) ارزیابی وضعیت موجود با لحاظ قوانین و مقررات مربوط و اهداف بازرسی.
- د) اعلام نظر بر حسن جریان امور و یا تعیین موارد اختلاف بین آنچه انجام گرفته و آنچه باید انجام می‌گرفت و بیان اشکالات، معایب، نقایص، وقوع تخلف و جرم.
- ه) اخذ دفاعیات و نقطه نظرات عالی‌ترین مسؤول دستگاه مورد بازرسی در بازرسی‌های برنامه‌ریزی و مهیم به‌صورت مکتوب در رابطه با اشکالات و تخلفات و منعکس نمودن آن در گزارشات.

و) استنتاج از مجموعه بررسی‌ها و اعلام نظر نهایی با توجه به شرایط و اوضاع و احوال مؤثر و ارائه پیشنهادها مناسب و اصلاحی و قابل اجرا.

ز) تعیین روش پیگیری و نظارت بر تحقق نظریات و پیشنهادها ارائه شده.

ماده ۴۸- تنظیم گزارش بازرسی از حیث شکلی، حتی‌الامکان به ترتیب زیر است:

الف) صفحه عنوان، عنوان گزارش، تاریخ تنظیم گزارش، نام بازرسی یا بازرسان یا تهیه‌کنندگان گزارش.

ب) فهرست مطالب.

ج) خلاصه گزارش: موضوع بازرسی، نتیجه‌گیری‌ها و پیشنهادها.

د) مقدمه: که خواننده گزارش را برای مطالعه و پذیرش مطالب گزارش آماده می‌کند.

ه) متن یا قسمت اصلی گزارش: که متضمن معرفی و بیان محتوا و موضوعی است که بازرسی برای آن انجام شده و نتایج حاصله از بررسی‌ها را نشان می‌دهد. شامل:

۱- تعریف موضوع و تشریح اهمیت و اهداف بازرسی.

۲- قلمرو مکانی و زمانی بازرسی.

۳- روش و چگونگی جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده.

۴- استنتاج و ارائه نظرها.

۵- پیشنهادها.

و) مستندات و مدارکی که برای مراجعه لازم است.

ماده ۴۹- در تحریر گزارش باید از عبارات صریح، کوتاه، ساده و بدون اغلاط املائی و اشکالات دستوری استفاده شود و از به‌کارگیری عبارات یا کلمات غیرمتعارف، مبالغه‌آمیز، احساسی و عاطفی، موهن، وصفی، تکراری و غیرمأموس خودداری گردد.

ماده ۵۰- در ارائه پیشنهادها مندرج در گزارش بازرسی باید نکات زیر رعایت شود:

الف) مستقیماً با موضوع مأموریت محوله مرتبط باشد.

ب) صریح، روشن و قابل اجرا باشد و از بیان مطالب کلی، مهیم و محمل خودداری شود.

ج) شرایط، اوضاع و احوال، امکانات، توان اجرایی و مقررات حاکم، بر دستگاه بازرسی مورد توجه قرار گیرد.

د) موضوع نام‌آمو و قواعد علمی و فنی و روش‌های منطقی و مقررات جاری کشور تعلق داده شود.

ه) در هر امر منقضی به نظریه کارشناس مربوطه استناد شود

و) تسبیب، تعدد، ارائه اعطاء، سهل و درجه، با معیار آن و محسوس است.

سبب‌های تسبیب در معهوده احکامات قانونی مسؤولان بوده و بهر طرح موسوعات در

تبصره ۴- چنانچه درج توضیحات و دفاعیات در گزارش سازمان لازم باشد، باید عین مطالب یا مفاد آن با رعایت استنادی منعکس شود.

ماده ۳۴- در صورتی که دفاعیات یا توضیحات فرد، بررسی‌های بیشتری را اقتضا نماید مانند تحقیق از شهوت، ملاحظه اسناد و مدارک و کسب نظر کارشناس، بازرسی اقدام لازم را مطابق مواد قبل به عمل خواهد آورد.

ماده ۳۵- بازرسی که باید قضایی دارد، با پیشنهاد رئیس سازمان و صدور ابلاغ رئیس قوه قضاییه از اختیارات مقرر در تبصره ۲ ماده ۵ قانون برخوردار می‌شود.

ماده ۳۶- بازرسی موضوع ماده قبل، ابتدا عنوان اتهام را تعیین و سپس با توجه به اهمیت جرم، شدت مجازات، دلایل اتهام، بیم تبانی یا فرار متهم و یا از بین بردن دلایل و مدارک، ضمن رعایت قانون آیین دادرسی به تقبیم اتهام و صدور قرار تأمین منقضی از قبیل التزام، کفالت، وثیقه و عدم خروج از کشور اقدام می‌نماید.

چنانچه صدور قرار بازداشت ضروری باشد، طبق قسمت اخیر تبصره ۲ ماده ۵ قانون عمل می‌شود. قرار صادر بلافاصله پس از تأیید داد قاضی تجدیدنظرخواهی و مهلت آن به متهم ابلاغ می‌شود.

ماده ۳۷- در صورت انتقای علل یا موضوع قرار تأمین، بازرسی قضایی بلافاصله نسبت به رفع اثر از قرار صادره اقدام و مراتب را به مرجع ذی‌صلاح اعلام می‌نماید.

ماده ۳۸- بازرسی قضایی موضوع تبصره ۲ ماده ۵ قانون، فقط تا پایان مدت بازرسی مندرج در حکم مأموریت مجاز به صدور قرار تأمین می‌باشد و موظف است تصمیم خود در این خصوص را با رعایت سلسله مراتب به اطلاع سازمان برساند.

ماده ۳۹- در پایان بازرسی چنانچه مورد اتهام منتفی باشد، بازرسی قضایی باید نسبت به فک قرار صادره اقدام و در غیر این صورت گردش کار و نظر نهایی خود را از طریق سازمان، جهت تعقیب به مراجع صالح قضایی اعلام نماید.

ماده ۴۰- در صورتی که بازرسی یا هیأت بازرسی در جریان مأموریت، حضور فرد یا افرادی از کارکنان دستگاه مورد بازرسی را مانع انجام مأموریت یا مغل آن تشخیص دهند به طوری که امر بازرسی به نحو مطلوب انجام نشود و به طریق دیگری هم این اشکال قابل رفع نباشد و یا حسن جریان امور دستگاه مورد بازرسی، عدم حضور آنان در محل کارشان را اقتضا کند، موضوع مستند و مستدل به سازمان اعلام و درخواست تعلیق افراد مذکور را می‌نماید.

سازمان پس از بررسی و احراز ضرورت امر، مراتب را به وزیر یا بالاترین مقام دستگاه مربوط اعلام می‌کند تا طبق ماده ۹ قانون، نسبت به تعلیق فرد یا افراد مورد نظر تا پایان بازرسی اقدام گردد.

تبصره - بازرسی یا هیأت بازرسی موظف است با رفع مانع یا اختلال و یا پایان بازرسی، رفع تعلیق از کسانی را که در اجرای ماده ۹ قانون معلق شده‌اند، از سازمان درخواست نماید. سازمان مراتب را برای رفع اثر به مرجع مربوط اعلام خواهد نمود.

ماده ۴۱- چنانچه حسن جریان امور در دستگاه مورد بازرسی مستلزم ادامه تعلیق باشد، بازرسی یا هیأت بازرسی می‌باید قبل از پایان بازرسی، مراتب را مستدل و مستند به قانون، نظیر ماده ۱۳ قانون رسیدگی به تخلفات اداری از طریق سازمان به وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه مربوط پیشنهاد نماید.

ماده ۴۲- بازرسی در اجرای مأموریت خود، از هرگونه پیش‌داوری و القاء نظر ممنوع است. استنتاج و اظهارنظر بازرسی منوط به اتمام بازرسی است.

ماده ۴۳- هرگاه بازرسی یا هیأت بازرسی، ضمن انجام مأموریت با موضوعاتی برخورد کند که واجد اهمیت و یا حاکی از سوء جریان و یا وقوع جرم در دستگاه مورد بازرسی است و رسیدگی به آن خارج از مأموریت او باشد، موضوع را با رعایت سلسله مراتب به سازمان اعلام و کسب تکلیف می‌نماید.

ماده ۴۴- عملکرد و رفتار بازرسان در محیط بازرسی، باید مبتنی بر اخلاق حرفه‌ای و از موضع قانون باشد و نباید در اموری که جنبه خصوصی دارد، مداخله نمایند.

ماده ۴۵- اعمال نظارت و بازرسی، تحقیقات، کسب اطلاعات و تهیه مدارک و اسناد باید به گونه‌ای باشد که در روند امور جاری دستگاه بازرسی‌شونده ایجاد وقفه یا حائل ننماید و انگیزه اقدام و فعالیت را از مدیران سلب نکند.

تبصره - منظور از ایجاد وقفه و حائل، اقداماتی است که موجب تعطیلی یا کسب حسرت حرکت دستگاه مورد بازرسی گردد یا فعالیت‌های آن را دچار اشکال نماید. تسبیب حسرت اجرای این ماده با سازمان می‌باشد و بر صورت اختلاف نظر میان دستگاه

ماده ۵۶ - دادستان در اجرای وظایف قانونی خود شخصاً یا حسب مورد با کمکارتن یکی از معاونان یا دادیاران مجرب و بصیر در امر تحقیقات نظارت نموده، تعلیمات لازم را به مقام تحقیق ارائه و قبل از اظهار نظر نسبت به قرارهای منع یا موقوفی تعقیب در مرحله دانسرا، گزارش بررسی و دلایل و مستندات آن را مورد دقت قرار داده و نظر سازمان را تحمیل و سپس تصمیم مقتضی اتخاذ می نماید.

ماده ۵۷ - با توجه به تکلیف مقرر در بند «ب» ماده ۴ قانون، در جهت پیگیری گزارش ها تا حصول نتیجه چنانچه در مواردی رأی مراجع قضایی مبنی بر برائت، منع و یا موقوفی تعقیب و یا مغایر یا قانون باشد، سازمان قبل از انقضای مهلت قانونی، دلایل و مستندات مخدوش بودن رأی را به دادستان جهت اقدام قانونی مبنی بر تقاضای تجدیدنظر اعلام می نماید.

ماده ۵۸ - چنانچه مراجع رسیدگی کننده به جرایم و تخلفات اعلامی سازمان، دلایل اقامه شده را کافی ندانند، مکلفاند رأساً هرگونه تحقیق یا اقدام قانونی را برای کشف واقع به عمل آورند. تطبیق عنوان جرم یا تخلف با قانون نیز به عهده مرجع رسیدگی کننده است.

ماده ۵۹ - در مواردی که گزارش بازرسی راجع به وقوع جرم و ورود خسارت به اموال دولتی و حقوق عمومی و تضییع آنهاست، دادستان ضمن تعقیب کیفری، صدور حکم به جبران خسارت و زیان وارده را نیز از دادگاه درخواست می نماید. درخواست دادستان مستلزم تشریفات آیین دادرسی و ابطال تعزیر و هزینه دادرسی نیست. این مقررات نافی وظیفه دستگاه های مربوط برای احقاق حقوق خود نیست.

تبصره - در مواردی که مراجع رسیدگی کننده، قرار رجوع امر را به کارشناس یا هیأت کارشناسی ضروری تشخیص دهند هزینه های کارشناسی حسب مورد باید توسط معترض به گزارش سازمان و یا دستگاه ذی ربط و یا از محل بودجه دادگستری پرداخت شود.

ماده ۶۰ - در صورتی که بازرس قضایی در ضمن بازرسی، آراء قطعی صادره از مراجع قضایی را خلاف بین شرع تشخیص دهد، گزارش مستدل و مستند خود را از طریق سازمان برای رئیس قوه قضاییه ارسال و درخواست اقدام قانونی به عمل می آورد.

ماده ۶۱ - در صورتی که بعد از انجام بازرسی و ارسال گزارش به مبادی ذی ربط، دلایل و مدارکی تحصیل شود که ضرورت بازنگری، اصلاح و تکمیل گزارش را اقتضا نماید، سازمان موظف است به ترتیبی که گزارش بازرسی تهیه شده، موضوع را در فرآیند بررسی مجدد قرار داده و حسب مورد نسبت به تکمیل و یا عدول از تمام یا بخشی از گزارش اقدام نماید.

چنانچه عدول از گزارش، مربوط به تخلف یا جرم باشد، باید مراتب بدون فوت وقت به مراجع ذی صلاح اعلام گردد.

فصل چهارم - دستگاه های نظارتی

ماده ۶۲ - سازمان موظف است ساختار مناسب دبیرخانه شورای دستگاه های نظارتی کشور را که در اجرای بند «ب» ماده ۱۱ قانون تشکیل گردیده و اساسنامه آن به تأیید سران سه قوه و تنفيذ مقام معظم رهبری رسیده است، طراحی و با تعیین پست های سازمانی لازم نسبت به تنظیم و پیگیری امور شورا و تشکیل شوراهای منظر استانی، کارگروه های تخصصی و واحدهای مرتبط مذکور در اساسنامه اقدام نماید.

ماده ۶۳ - مسؤولان و اشخاص موضوع ماده ۱۲ قانون موظفاند بدون فوت وقت، وقوع جرایم مربوط به ارتشاء اختلاس، کلاهبرداری، تبانی در معاملات دولتی، اخذ پورسانت در معاملات داخلی یا خارجی، اعمال نفوذ بر خلاف حق و مقررات قانونی، تحصیل مال نامشروع، استفاده غیرمجاز یا تصرف غیرقانونی در وجوه یا اموال دولتی یا عمومی و یا تضییع آنها، تدلیس در معاملات دولتی، اخذ وجه یا مال غیرقانونی یا امر به اخذ آن، منظور نمودن نفعی برای خود یا دیگری تحت هر عنوان اعم از کمسیون، پاداش، حق الزحمه یا حق العمل در معامله یا مزایده یا مناقسه و سایر جرایم و سوء جریانات مالی و اداری مرتبط با وظایف کارکنان را به سازمان اعلام نمایند.

تبصره - اعلام مراتب مذکور به سازمان، مانع از سایر تکالیف قانونی نظیر اعلام جرم به مراجع قضایی و هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری نیست.

تبصره ۲ - در صورتی که اطلاعات مذکور در این ماده، به بالاترین مقام مسئول در وزارتخانه یا دستگاه منعکس شده باشد، این مقام مکلف است موضوع را به سازمان منعکس نماید. در صورت ضرورت نامبرده مستمکف تشخیص و به مرجع قضایی ذی صلاح معرفی می گردد.

هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری و دادرسی انضباطی و مراجع قضایی، باید مستند و مستدل باشد.

ز) درخواست ابطال آیین نامه، تصویب نامه، بخشنامه و دستورالعمل دستگاه های مشمول بازرسی (از طریق دیوان عدالت اداری) باید متضمن تشخیص موارد نقض قانون و یا مغایرت شرعی باشد.

ح) راجع به احکام قضایی که مغایرت بین آنها با شرع یا قانون احراز شده است موارد و جهات مغایرت صراحتاً تعیین گردد.

ط) چنانچه سوء جریان یا نقایص موجود در دستگاه بازرسی شوند، ناشی از فقدان ضوابط و مقررات متناسب باشد و یا ایجاد وضعیت مطلوب در آن دستگاه مستلزم تدوین مقرراتی است، با تشریح موضوع و تعیین محورهای اساسی و کلی، حسب مورد، تذکرات لازم مبنی بر ضرورت تدوین آیین نامه، تصویب نامه، بخشنامه، دستورالعمل و قانون و یا اصلاح مقررات به دستگاه ذی ربط داده می شود.

ماده ۵۱ - گزارش های نظارت و بازرسی پس از بررسی و تأیید نهایی، با امضاء رئیس سازمان و یا مقامات مآذون به مراجع قانونی مربوط ارسال می شود.

بازرسی، کارشناسی، مدیر بازرسی و کلیه اشخاص مرتبط زیر تهیه، تنقیح، انعکاس گزارش و پیگیری آن در حدود اختیارات و وظایف خود مسؤولیت کلانند. تبصره - نحوه بررسی، تنقیح و تأیید نهایی گزارش ها و نیز چگونگی مکاتبات مقامات مجاز یا خارج از سازمان و نیز دعوت مسؤولان برای حضور در سازمان به موجب دستورالعملی است که به تصویب رئیس سازمان می رسد.

ماده ۵۲ - گزارش ها به تناسب موضوع و مخاطب آن به مراجع قانونی مربوط منعکس می شود و درخصوص اعلام وقوع جرم یا تخلفه گزارش اختصاصی به تفکیک تهیه و ارسال می گردد.

تبصره - منظور از گزارش اختصاصی، آن قسمت از گزارش اصلی است که برای اقدام قانونی به مراجع صالح قضایی یا دیوان محاسبات کشور و یا هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری، انضباطی و انتظامی ارسال می گردد.

ماده ۵۳ - در صورتی که گزارش بازرسی متضمن وقوع تخلف یا جرمی باشد که دارای حیثیت عمومی است، بلافاصله گزارش اختصاصی مشتمل بر مشخصات متهم یا متهمان، عنوان اتهام و شرح آن و میزان سوءاستفاده یا ضرر و زیان وارده، دلایل، مدارک و مستندات قانونی تهیه و پس از تأیید بازرس قضایی به مرجع قضایی صالح ارسال می شود. تبصره - چنانچه امکان شناسایی متهم اصلی، شرکاء و معاونین و یا میزان ضرر و زیان وارده علی رغم تلاش لازم میسر نباشد، گزارش با تشریح این موضوع به مراجع قضایی منعکس می شود.

ماده ۵۴ - سازمان موظف است اجرای پیشنهاد های مندرج در گزارش های خود را تا حصول نتیجه نهایی از طریق مکاتبه، دعوت از مسؤولان ذی ربط، انجام بازرسی پیگیری (اعزام بازرس یا هیأت بازرسی) و یا هر طریق قانونی دیگر پیگیری نماید و در صورت عدم اجرای آنها بدون عذر موجه اقدامات زیر را انجام دهد:

الف) تذکر و تأکید بر اجرای پیشنهاد به مسؤول مربوط در مهلت مقرر، با توجه به تبصره ماده ۱۰ قانون

ب) تهیه گزارش استنکاف از اجرای پیشنهاد های قانونی سازمان و ارسال آن به مرجع قضایی پس از طی تشریفات مربوط به ارسال گزارش

تبصره - پیگیری اجرای پیشنهاد های مندرج در گزارش از مراجع مختلف باید همزمان موازی و مؤثر باشد، به طوری که پیگیری یک پیشنهاد موجب غفلت از سایر پیشنهادها نگردد.

ماده ۵۵ - مراجع قضایی و اداری رسیدگی کننده به جرایم و تخلفات، مکلفاند وقت رسیدگی و جهت آن را به اطلاع سازمان رسانند و در همه مراحل تحقیق و محاکمه به گزارش های سازمان خارج از نوبت و در مهلت تعیین شده به شرح ماده ۶ قانون رسیدگی نمایند سازمان حسب مورد با تصدیق و امضاء و امضاء نماینده برای حضور در جلسه تحقیق یا محاکمه، توضیحات لازم را ارائه خواهد نمود. نماینده سازمان می تواند فعلاً پرونده را مطالعه کرده، از اوراق مربوط تصویر باره بپوشت تهیه نماید.

تبصره - مرجع رسیدگی به جرم یا تخلف، مستمکف تشخیص و به مرجع قضایی ذی صلاح معرفی می گردد.

تصویر ۲- کارشناسان و بازرسان سازمان نمی‌توانند در هیچ یک از مراجع نظارت و بررسی و بررسی پرونده‌ها و تمبرها، افسانه‌ها، تصدیق‌های عمومی، رسیدن به اسرار رئیس سازمان یا مفاد مأمور از جانب وی

ماده ۶۷- کلیه تشکلات و اشخاص موضوع بند الف ماده ۱۱ قانون، گزارش‌دهندگان به سازمان و شهود که در جهت وظایف سازمان، همکاری‌های لازم را معمول دارند و رسانه‌ها که با اطلاع‌رسانی مناسب موجب تقویت نظارت و اثربخشی اقدامات شوند، مشمول حمایت‌های قانونی سازمان هستند

فصل هفتم - سایر موارد

ماده ۶۸- کلیه کارشناسان و بازرسان غیرقضایی باید طبق دستورالعملی که سازمان به همین منظور تهیه نموده و به تأیید رئیس قوه قضاییه می‌رساند سوگند یاد کنند. متن سوگندنامه به شرح زیر است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم - من در پیشگاه قرآن کریم به خداوند قادر متعال که دانای آشکار و نهان است، سوگند یاد می‌کنم که همواره جنود الهی و احکام مقدس شریعت را محترم شمارم و نسبت به نظام جمهوری اسلامی ایران، قانون اساسی، ولایت فقیه و اجرای صحیح قانون، وفادار، متعهد و ملتزم باشم و اهتمام خود را جهت انجام مأموریت‌های سازمان بازرسی کل کشور با رعایت عدالت، صداقت، رازداری، حق جویی به کار گیرم و از آلودگی به هر امر منافی پرهیزگاری، شرافت و اخلاق اسلامی، اجتناب ورزم.

ماده ۶۹- در اجرای بند الف ماده ۲ قانون، دایره نظارت و بازرسی در امور اداری و مالی دادگستری، به نحو زیر اقدام می‌گردد:

الف) امور اداری:

۱- بررسی عملکرد واحدهای مورد بازرسی از حیث انجام وظایف قانونی، تناسب تشکلات با مأموریت‌ها و اختیارات و میزان تأثیر در تأمین انتظارات اهالی حوزه فعالیت و رفع مشکلات قضایی مردم

۲- بررسی نحوه تنظیم و نگهداری دفاتر، پرونده‌ها، اسناد و مدارک اعم از روش‌های دستی یا الکترونیکی، کیفیت ارجاع و تعیین اوقات رسیدگی و دادرسی و فواصل تجدید جلسات و جهات آن، بررسی آمار عملکرد و تطبیق اقدامات با آمار مربوط و بررسی‌های مقایسه‌ای

۳- بررسی چگونگی اعمال مدیریت و نظارت بر واحدهای تحت تصدی و حسب مورد بررسی طرز رفتار رؤسا و متصدیان شعب و کارمندان از حیث انجام وظیفه محوله، رعایت نظم و ترتیب، صحت عمل و حسن سلوک با همکاران و مراجعین، حسن شهرت و معلومات و دانش شغلی

۴- پیگیری موارد ارجحانی رئیس قوه قضاییه و بررسی اطلاعات و شکایات واصله از تخلفات اداری و مالی

ب) امور مالی:

بررسی وضعیت و نحوه عملکرد بخش‌های مالی و حسابداری، کیفیت وصول درآمدهای مراجع قضایی و واحدهای تابعه دادگستری اعم از وجوه حاصل از فروش تمبر و پرداخت جزای نقدی و سپرده‌ها و - و واریز آنها به حساب‌های مخصوص و چگونگی صرف اعتبارات، امور مربوط به معاملات، اموال و تجهیزات و طرز نگهداری آنها.

ماده ۷۰- تشخیص دستگاه‌های مشمول نظارت و بازرسی سازمان است و مؤسسات و سازمان‌های موضوع ماده ۲ قانون، نمی‌توانند مانع انجام بازرسی شوند و چنانچه ادعایی در این خصوص دارند باید کتباً به سازمان اعلام و نظر نهایی سازمان قاطع خواهد بود.

ماده ۷۱- تشکلات سازمان رسته‌های سازمانی با توجه به وظایف و مأموریت‌های مقرر در قانون، با پیشنهاد رئیس سازمان به تصویب رئیس قوه قضاییه می‌رسد.

ماده ۷۲- استخدام کارمندان غیرقضایی تهیه امکانات و ملزومات، اعلام نیازمندی‌ها و بودجه مورد نیاز، براساس برآورد و پیشنهاد سازمان توسط دولت تأمین می‌گردد.

ماده ۷۳- دستورالعمل‌های مواد ۱۹، ۵۱، ۵۵، ۶۵، ۶۶، ۶۸ و مورد نیاز پس از تأیید رئیس قوه قضاییه با ابلاغ رئیس سازمان اجرایی خواهد شد.

ماده ۷۴- با تصویب این آیین‌نامه، آیین‌نامه اجرایی سابق با اصلاحات معدی آن، نسخ و کلیه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های مغایر، لغو می‌شود.

ماده ۷۵- این آیین‌نامه مشتمل بر هفتاد و پنج ماده و بیست و شش تبصره و در هفت فصل در تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱۵ به تصویب رسید.

رئیس قوه قضاییه - سید محمود حسینی

ماده ۶۴- سازمان می‌تواند شکایات، اطلاعات ارجح به سوء حریمات اداری و مالی یا تخلف از قانون و مقررات را به اثبات نظارت بررسی عمدتاً به دستی نه شکایت حراست و حفاظت و اطلاعات و بازرسان قانونی دستگاه‌های مشمول نظارت و بازرسی ارسال و رسیدگی به موضوع و اعلام نتیجه را ظرف مدت معین خواستار شود. مراجع مذکور ضمن ارسال گزارش به سازمان، نسخه‌ای از آن را نیز برای بالاترین مقام مسئول خود ارسال می‌دارند.

فصل پنجم - تشکلات غیردولتی

ماده ۶۵- سازمان در اجرای بند «الف» ماده ۱۱ قانون، می‌تواند از ظرفیت تشکلات غیردولتی و مردم نهاد و افراد واجد شرایط، در حدود اختیارات قانونی در زمینه‌های مختلف از جمله امر پیشگیری از وقوع جرم، جلوگیری از تضییع اموال عمومی و منافع طبیعی، حفظ محیط زیست و ارتقاء میزان سلامت نظام اداری و مقابله با فساد توسعه فرهنگ قانون مداری و کسب اطلاعات و اخبار ارزیابی‌ها و پیشنهادها بهره‌مند شود و از نیروهای متخصص و کارشناس تشکلات غیردولتی در انجام برنامه‌های نظارت و بازرسی، انجام تحقیقات و مشاوره‌های تخصصی حسب مورد استفاده نماید و برای این منظور اقدامات زیر را انجام دهد: الف) با ایجاد واحدی در ساختار تشکلاتی سازمان و تعیین شرح وظایف و نحوه تعامل تشکلات و اشخاص واجد شرایط و نیز ارتباط واحدهای استانی با تشکلات غیردولتی و مردم نهاد و اشخاص نامبرده، و با کمک به تشکیل انجمن‌های حرفه‌ای و تخصصی نظارتی، زمینه را برای نظارت همگانی فراهم کند.

دستورالعمل اجرایی این بند و معیارها و شاخص‌های انتخاب تشکلات غیردولتی و مردم نهاد و افراد واجد شرایط با رعایت ماده ۳ قانون راجع به مقررات اداری و استخدامی سازمان برای همکاری با سازمان و نیز ضوابط مربوط، به تصویب رئیس قوه قضاییه می‌رسد. ب) با شناسایی تشکلات غیردولتی و مردم نهاد و افراد مزبور، نسبت به احراز صلاحیت‌های عمومی و تخصصی آنان اقدام و در بطن اطلاعاتی مربوط، مشخصات و اقدامات هر یک ثبت و ضبط شود.

ج) انجام هر یک از مأموریت‌های فوق باید به نحو روشن و رسمی به تشکلات و نهادهای غیردولتی و افراد ابلاغ و نحوه همکاری و ارتباط با سازمان و دستگاه‌های مشمول بازرسی مشخص و هدایت و نظارت لازم معمول شود.

همکاری اشخاص فوق‌الذکر، آزاد و افتخاری است و هیچ‌گونه رابطه استخدامی با سازمان ایجاد نمی‌نماید؛ لیکن سازمان می‌تواند برخی از هزینه‌های انجام کار و یا پاداش مناسب را به آنان پرداخت نماید.

د) هزینه‌های مربوط به اجرای این برنامه و اعتبارات لازم، در بودجه بالانه پیش‌بینی و به دولت پیشنهاد می‌شود.

فصل ششم - اطلاع‌رسانی

ماده ۶۶- به منظور اطلاع‌رسانی عمومی؛ شورای مشورتی اطلاع‌رسانی با رعایت بند «ح» ماده ۱۱ قانون به ریاست رئیس سازمان یا مقام مأمون از طرف وی و حضور مسئولان ذی‌ربط و افراد صاحب‌نظر در امر اطلاع‌رسانی تشکیل و در موارد زیر اتخاذ تصمیم می‌نماید: الف) تعیین سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و شاخص‌های اطلاع‌رسانی و آگاهی بخش عمومی ب) نحوه پاسخگویی به افکار عمومی در مورد موضوعات و مسایل مطرح در جامعه در صورت ارتباط با وظایف سازمان

ج) نحوه افزایش اثربخشی اقدامات سازمان با اطلاع‌رسانی مناسب و به موقع

د) تعیین نحوه انتشار گزارش‌های دارای طبقه‌بندی با رعایت قانون و انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی و آیین‌نامه مربوط

ه) تعیین مقامات مجاز به اطلاع‌رسانی و حدود اختیارات آنان

و) تعیین میزان و موضوعات قابل اطلاع‌رسانی (ارائه تمام یا بخشی از گزارش‌ها)

ز) چگونگی ارائه برنامه‌های نظارت و بازرسی، فعالیت‌ها و عملکرد سازمان و واحدهای مربوط

ح) پاسخگویی به مقالات و ایرادات احتمالی بر اقدامات و گزارش‌های سازمان

ط) تعیین موضوعات و اطلاعات قابل ارائه در نشریات و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی بین‌المللی و منطقه‌ای نظیر انجمن آمودوزمان آسیایی، موسسه آمودوزمان جهانی و انجمن بین‌المللی مسئولان مبارزه با فساد

تبصره ۱- تعیین اعضا، سورا، نحوه تشکیل جلسه و اداره آن و مسایل مرتبط به موجب دستورالعملی است که در تصویب رئیس سازمان می‌رسد.